

Załącznik do uchwały nr IV/35/2019

Rady Gminy Gózd

z dnia 18.02.2019r.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Gózd na lata 2019 – 2021

Wstęp

Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Gózd od 2013r.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jego najmniejszą a zarazem podstawową komórkę. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To w rodzinie dziecko nabywa wiedzę o otaczającym je świecie i panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii oraz będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Dlatego należy wspierać rodzinę aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mówi, że rodzina, która ma trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych może zostać przyznany asystent rodziny.

Do zadań asystenta należy m.in.:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- udzielanie rodzinie pomocy w zakresie poprawy jej sytuacji życiowej, w nabywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów: socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- interweniowanie w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa rodzin i dzieci,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie.

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U.z 2018r. poz. 998 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Gózd

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo- wychowawczych została dokonana na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy w Goździe.

W Gminie Gózd według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku zamieszkiwało 8946 osób. System pomocy społecznej w 2018 roku obejmował wsparciem 221 rodzin, w tym 645 osób.

Z wyżej dokonanej analizy wynika, że 7% mieszkańców gminy zostało objętych pomocą społeczną.

W 2018 roku głównym powodem przyznawania świadczeń było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba.

Tabele poniżej przedstawiają strukturę powodów przyznawania pomocy społecznej, które określone są w Ustawie o pomocy społecznej. Powody przyznawania świadczeń mogą współwystępować ze sobą – wobec tego nie sumują się.

Tabela Nr 1 – Powody przyznawania pomocy społecznej

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Ubóstwo	89	269
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	26	149
W tym: Wielodzietność	23	137
Bezrobocie	106	322
Niepełnosprawność	65	146
Długotrwała lub ciężka choroba	42	74
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem:	21	59
W tym: Rodziny niepełne	21	59
Rodziny wielodzietne	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0
Alkoholizm	11	18
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	4

Tabela Nr 2 – Typy rodzin objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM:	221	645
O liczbie osób:		
1	70	70
2	47	94
3	39	117
4	24	96
5	28	140
6 i więcej	13	128
RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM:	85	365
O liczbie dzieci		
1	28	84
2	28	117
3	19	97
4	8	47
5	1	10
6	1	10
7 i więcej	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM:	24	68
O liczbie dzieci:		
1	14	37
2	7	23
3	1	4
4 i więcej	2	10
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM:	29	65
O liczbie osób:		
1	11	11
2	11	22
3	2	6
4 i więcej	5	26

Według oceny sytuacji rodzin bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano w 21 środowiskach. Przy zapewnieniu wsparcia pracowników socjalnych i asystenta rodziny gmina stara się zapewnić dziecku właściwy rozwój co w znacznym stopniu daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo –wychowawczych wobec dzieci

o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny, natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając opiekę a gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goździe (wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku) wynika, że z terenu Gminy Gózd umieszczonych było 2 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Cele, zadania i realizatorzy Programu

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cel 1.	Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin
Zadania	Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą GOPS
Zakładane rezultaty	Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goździe
Cel 2.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin
Zadania	1.Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia 2.Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole 3.Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
Zakładane rezultaty	1.Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny 2.Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych 3.Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych

Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goździe , Gminny Ośrodek Zdrowia w Goździe, placówki oświatowe
--------------	---

Cel 3.	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym
Zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1.Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny 2.Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym 3.Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia 4.Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1.Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców 2.Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny 3.Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży 4.Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży
Realizatorzy	GOPS, parafie, placówki oświatowe, Gminna biblioteka w Goździe, Urząd Gminy w Goździe

Cel 4.	Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących
Zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1.Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną 2.Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami i przemocą 3.Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny 4.Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1.Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi 2.Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców

	3. Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny 4. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, Posterunek Policji w Skaryszewie, Gminny Ośrodek Zdrowia, Gminna komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Cel 5.	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych
Zadania	1. Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej 2. Kierowanie członków rodzin do udziału w projektach 3. Prowadzenie monitoringu w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową
Zakładane rezultaty	1. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych 2. Wszelchstronna i systemowa pomoc rodzinom dysfunkcyjnym
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, posterunek policji, placówki oświatowe

Cel 6.	Podnoszenie kompetencji osób zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom
Zadania	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych
Zakładane rezultaty	1. Podniesienie profesjonalizmu i kompetencji osób niosących pomoc rodzinom 2. Wzrost skuteczności podejmowanych działań pomocowych.
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków życia rodzin z Gminy Gózd. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmiernienia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych środków i umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodzin.

Źródła finansowania Programu

Gminny Program Wspierania Rodzin na lata 2019 – 2021 finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Gózd, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja Programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goździe będzie na bieżąco sprawował nadzór nad realizacją Programu i podejmował niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

W terminie do 31 marca każdego roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goździe przedstawia Radzie Gminy Gózd roczne sprawozdanie z realizacji Programu oraz potrzeby związane z realizacją zadań zawartych w Programie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY GÓZD
mgr Marcin Linowski